

TRYING

1/2.2000

З М І С Т

3	Знайди слова
4	Сучасні ровери
5	Частини ровера
6	Прогулянка на роверах
12	Безпечна їзда ровером
14	Шолом
15	Сигналізація
16	Перевір себе
17	Получи, дорисуй
18	Ровер треба доглядати
20	Лябіринт
22	Вправи
23	Ігри
24	Стежки для роверистів
26	Історія ровера
28	Експеримент
30	Велосипедний спорт на Олімпіаді
33	Сполучи крапки
34	Вимоги вмілості
35	Чи знаєш Відповіді

Дорогі новаки, новачки, братчики і сестрички!

Прикро нам, що вже цілий рік Ви не отримували свого журналу "Готуйсь". Колишній редактор, пл. сен. Маркіян Гаврилюк, останніми роками редагував його, за що ми йому дуже вдячні, але при кінці 1998 року, він не міг цього обов'язку далі виконувати. Як досі, ми не знайшли нікого на його місце.

Багатьом пластунам і пластункам стало жаль, що "Готуйсь" перестав виходити. Почали організуватися групи по станицях, щоб продовжувати видання "Готуйсь". Це число підготувала група в Торонті.

Звертаємось до кожної станиці у ЗСА і Канаді з проською зголосити до КПС готовість зорганізувати свою групу, яка приготувала б одне з наступних чисел "Готуйсь".

Найдіємося, що з часом знайдемо сталу редакцію журналу.

Готуйсь!
Редколегія в Торонті

Редколегія у Торонті:

Таня Джулинська
Христя Желтвай

Мовний редактор:

Орест Павлів

Макетування і цифрове зображення:

Люда Павлів
Ляриса Спольська

Ілюстратор:

Маркіян Микитюк

Фотографії:

Остап Мойсяк
Роберт Брокгавс
Щира подяка
пл.сен.Оксані Закидальській,
пл. сен. Галині Юник
і п-і Галині Безп'ятко
за поміч.

Річна передплата: \$25 амер.
Ціна одного числа \$4.50 амер.

"Готуйсь" видає "Пластове
Видавництво ЗСА-Канада".

Адреса Редакції цього числа:
2199 Bloor Street West,
Toronto, ON M6S 1N2, Canada
Факс: 416-763-0185

Адреса адміністрації:
144 Second Avenue, New York,
NY 10003, USA

Виготовлено на системі
PowerMacintosh
7100/80/QuarkXpress 4.1
при КПС-Канади

Видруковано заходами
The Basilian Press, Toronto,
Ontario, Canada

число 458/459

РОВЕР = ВЕЛОСИПЕД = КОЛЕСО

В українській мові є три назви: ровер,
велосипед і колесо.

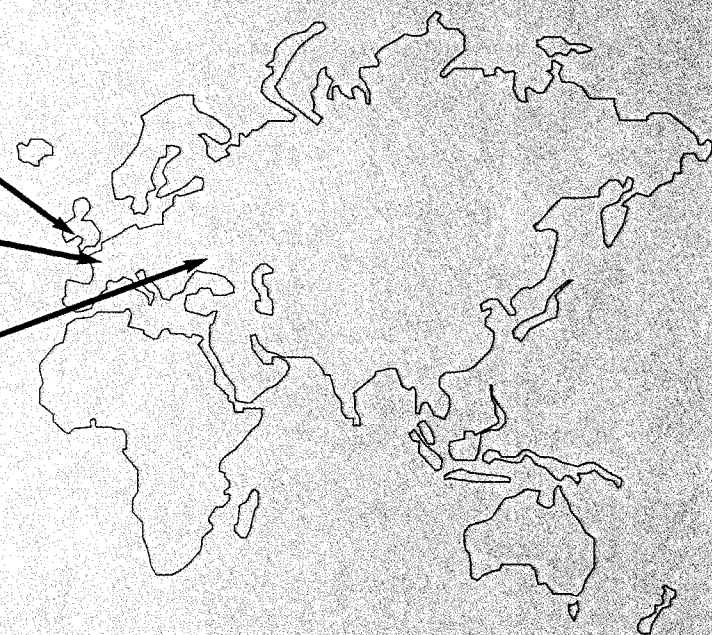
Слово *ровер* походить з Англії.

Слово *велосипед* походять із Франції.

Воно створене з двох латинських
слів (велоци́тас, педес) і значить
швидконога.

Деякі люди в Україні на початку
19-го століття звали
ровери/велосипеди – колесо.

Можеш вживати слово, яке захочеш.

Знайди 6 слів:

- *три слова* — назви
- *три слова* — країни звідкіля ті назви походять

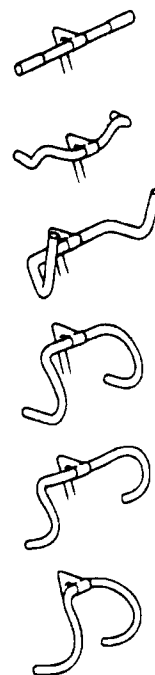
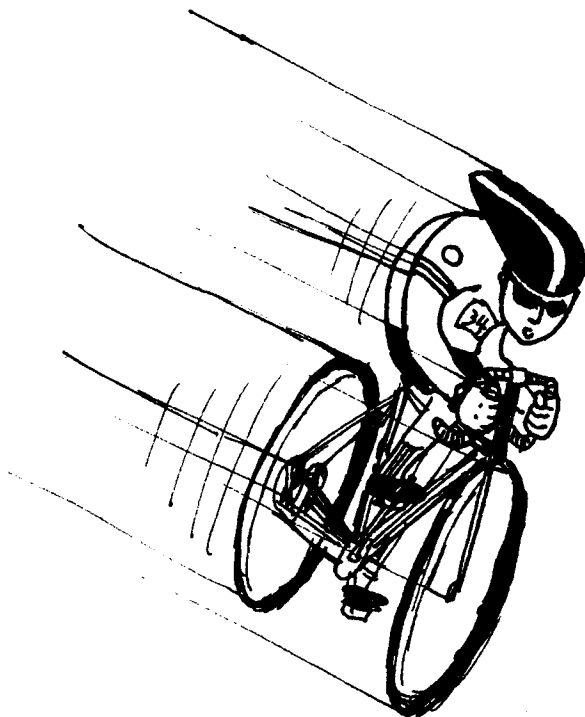
ЗНАЙДИ СЛОВА

А	Ф	Б	В	Г	Ґ	Д	Е	Є	Ж	З	Ь
И	А	І	В	Й	К	Л	У	Н	О	А	Я
Р	Н	С	Е	Т	У	Ґ	К	Х	Ч	Ш	Ю
А	Г	Р	Л	І	Я	Ь	Р	Щ	Ю	Я	Ґ
Ь	Л	Р	О	А	Б	В	А	Г	Ґ	Д	Ф
Е	І	Е	С	В	Ж	З	Ї	И	І	Ї	Ь
Й	Я	К	И	М	Е	О	Н	П	Р	Ц	Є
З	Х	Ц	П	Ч	Ф	Р	А	Н	Ц	І	Я
К	О	Л	Е	С	О	Т	У	И	Р	Е	В
П	Г	Й	Д	К	Ч	Б	Н	М	Ь	Є	В

Сучасні ровери

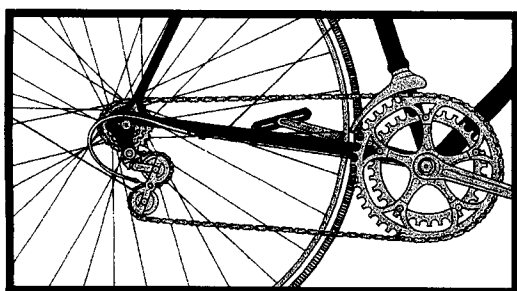
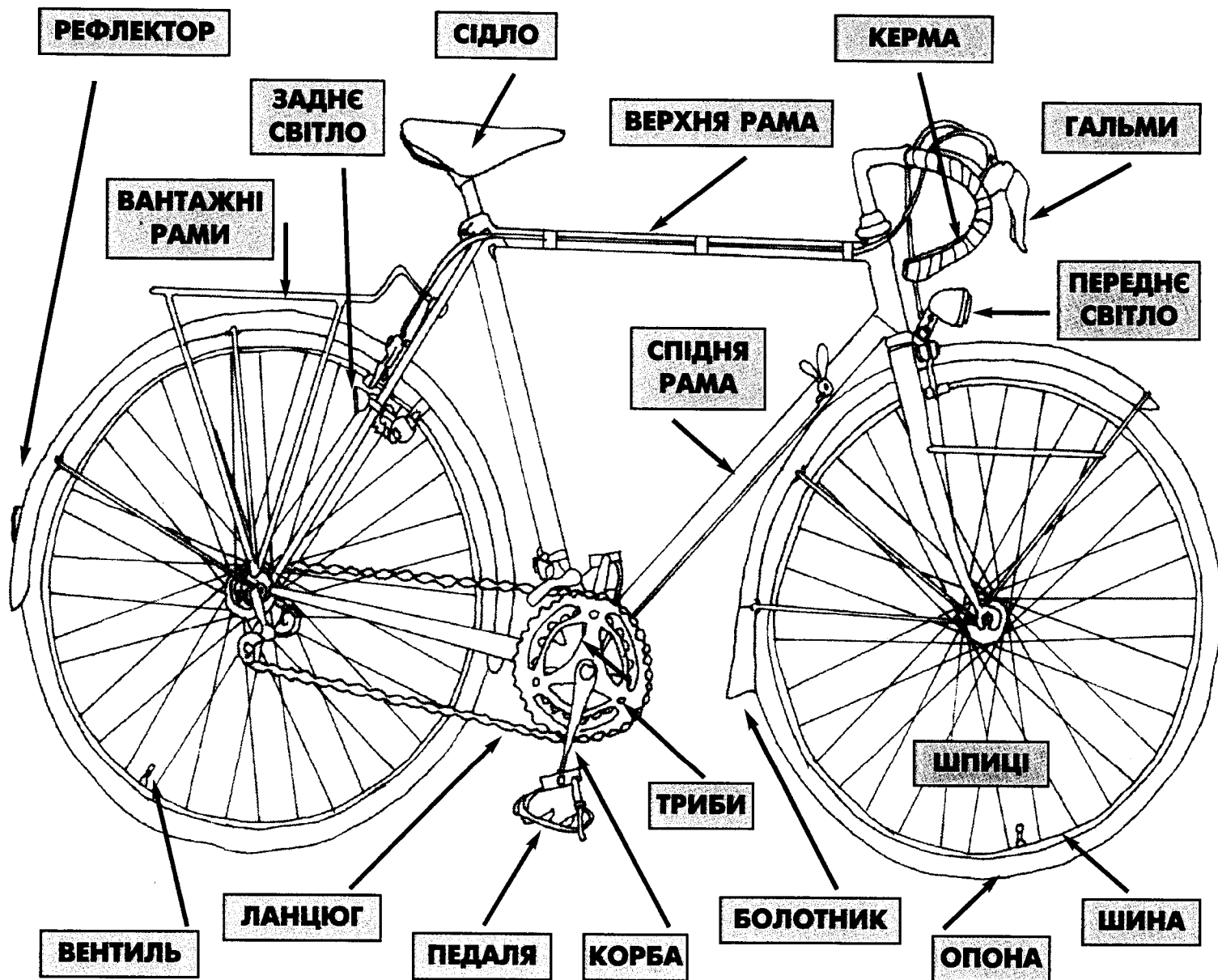

Сьогодні маємо різні типи роверів для різних теренів: мандрівні, гірські, перегонні.

Маємо різні керми.

ЧАСТИНИ РОВЕРА

Маємо ровери, що мають один біг, 3 біги або 5 до 21 бігів. Ровери, що мають багато бігів, мають багато коліщаток різної велечини.

ПРОГУЛЯНКА НА РОВЕРАХ

На сходини роя “Лисички” прийшли дві сестрички —сестричка Галя і її помічниця, сестричка Соня. “Сьогодні сестричка Соня буде переводити ройові сходини. Я мушу зараз іти, бо моя бабця хвора і мушу їй допомогти. Я хочу пригадати всім про прогулянку. Ми про неї вже давніше говорили. Отже, прогулянка буде на роверах у парку “Дон” вздовж ріки Дон.

Я вже говорила з братчиком Ярком. Це братчик роя “Вовки” Його рій буде мати прогулянку того самого дня. Ми рішили, що наші рої зустрінуться разом під час обіду на площі біля водоспаду. Після обіду будуть ігри і несподіванки.

Ми приготували інформації на цій летючці. Це для ваших батьків. Прошу не забути їм передати. За два тижні ми будемо мати спільні сходини обох роїв, щоб переглянути виряд і правила безпеки на роверах.”

Сестричка Галя попрощалася і пішла. Сходини продовжувала сестричка Соня. Незадовго на сходини прийшла Оля. Це була новачка, яка недавно вступила до роя. Оля представилася сестричці Соні (вони себе не знали) і оправдалася за спізнення.

Наприкінці сходин сестричка дала Олі летючку для родичів і скоренько пояснила як виглядатиме ця прогулянка. Новачки вийшли з кімнати. Оля і Катя мали старших братів і чекали, щоб вони закінчили свої сходини. Катя зауважила, що Оля була сумною. Оля була нова. Катя не знала її добре і не була певна, чи щось їй казати. Але таки заговорила.

“Цікаво, яка то несподіванка буде під час нашої прогулянки,” почала розмову. Але очі Олі стали ще сумнішими.

“Я не можу йти на прогулянку. Я не маю ровера і не вмю їхати на ровері.”

Каті стало шкода Олі, але вона не знала, що їй сказати. В ту хвилину її брат вийшов зі своїх сходин.

“Катю! Ходи скоро, бо я поспішаю,” він заявив. Катя попрощалася з Олею і відійшла.

Катя сиділа задумана в підземці. Вона не могла забути Олі. Їй було шкода нової новачки. Раптом вона щось подумала.

“А де твій старий ровер?” спитала вона брата.

“Десь є. Чекає, щоб Денис виріс. А пощо його тобі?”

“Чи ти думаєш, що ми могли б його позичити на якийсь час Олі? Це нова новачка у нашому рої. Вона не має ровера, а ми ідемо на прогулянку.”

“Спитайся мами. То був би відповідний ровер для неї. Вона вчиться. Їй потрібно гальмувати ногами, не руками. Але я не знаю, чи височина буде добра. Треба, щоб Оля могла стати ногами на землю. Це важливе, щоб вона не перевернулася, коли раптово загальмує.”

А ти думаєш, що Тарас міг би допомогти Олі навчитися їхати на ровері?”

Тарас був їхній старший тіточний брат (кузин).

“Спитайся. Він десь кінчає тепер іспити на університеті. Тоді він повинен взяти нас на прогулянку. Він нам обіцяв.”

Удома Катя все розказала мамі. Мама погодилися. Оля мало не скакала з радості, коли почула про ровер. За кілька годин вона була вже у Каті, щоб випробувати ровер. Але, він був завеликий. Дівчата були дуже розчаровані.

“Чекайте,” сказав тато Каті. “Немає, чого сумувати. Треба знайти інший. Десь є ще Тараса старий ровер. Спитаємо тети Лесі.”

На другий день знайшовся цей інший ровер. Знайшовся й шолом. Оля зараз прийшла. Вона боялася радіти, щоб знову не розчаруватися. Спробувала... Ровер підходив. Велика усмішка появилася на лиці новачки. Тоді вона почула голос Катіної Тети.

“Ми дуже радо подаруємо тобі цей ровер. Він нам і так заваджав.” Радості не було кінця.

Тепер, треба було навчити Олю їздити на тому ровері. Домовилися зустрітися у парку, де була велика площа. Тарас погодився допомогти. Катя також прийшла зі своїм ровером.

Після першої лекції, Тарас похвалив Олю. “Ти маєш дуже добре відчуття балансу. Ти вже їдеш прямо. Тепер, тобі треба вправляти самій сідати на ровер, їхати, гальмувати і златити з ровера. А тоді мусиш вправляти повороти на право і на ліво.”

Оля і Катя щиро подякували Тарасові. Катя дуже любила Тараса. Він все був готовий допомогти.

Оля вправляла їзду на ровері майже щодня. Вона хотіла їхати на прогулянку з роєм.

Катя стрічала Олю час до часу. Вона подивляла її завзяття. “Я бачу, що до часу прогулянки, ти будеш зовсім готова їхати з нами,” заохочувала вона її. Дівчата тепер вже товаришували.

НА ПРОГУЛЯНЦІ

День прогулянки був гарний. Всі прийшли на час. Оля приїхала з Катею. Вона трохи переживала, чи зможе зі всіма триматися. “Сестричко! Чи ми можемо трохи уважати на Олю. Вона щойно навчилася їздити ровером.” Катя пояснила цілу історію.

“Очевидно! Як гарно, що ти нею зайнялася,” відповіла сестричка й подумала, “Виглядає, що мої новачки вже вміють думати, як дорослі.”

“Пам’ятайте, що всі ми маємо їхати безпечно,” пригадала сестричка перед від’їздом. Незабаром, ряд новачок вирушив з одної сторони парку, а ряд новачків з другої. Їхали без проблем.

Кілька разів усі зупинялися. Одного разу сестричка Галя показала своїм новачкам найстарше дерево у парку. Це був дуже великий клен.

Хлопці, тим часом подивляли лісок покритий квітами тріліум. “Це провінційна квітка Онтаріо. Її не можна зривати, бо кущик тоді не відростає,” пояснив братчик Ярко.

Опівдні два рої з’їхалися на обід. Весело було. Оля сиділа при столі біля Каті. “Ти собі добре давала раду,” сказала товаришці Катя.

Оля сіяла. Тепер вона почувалася справді частиною рою.

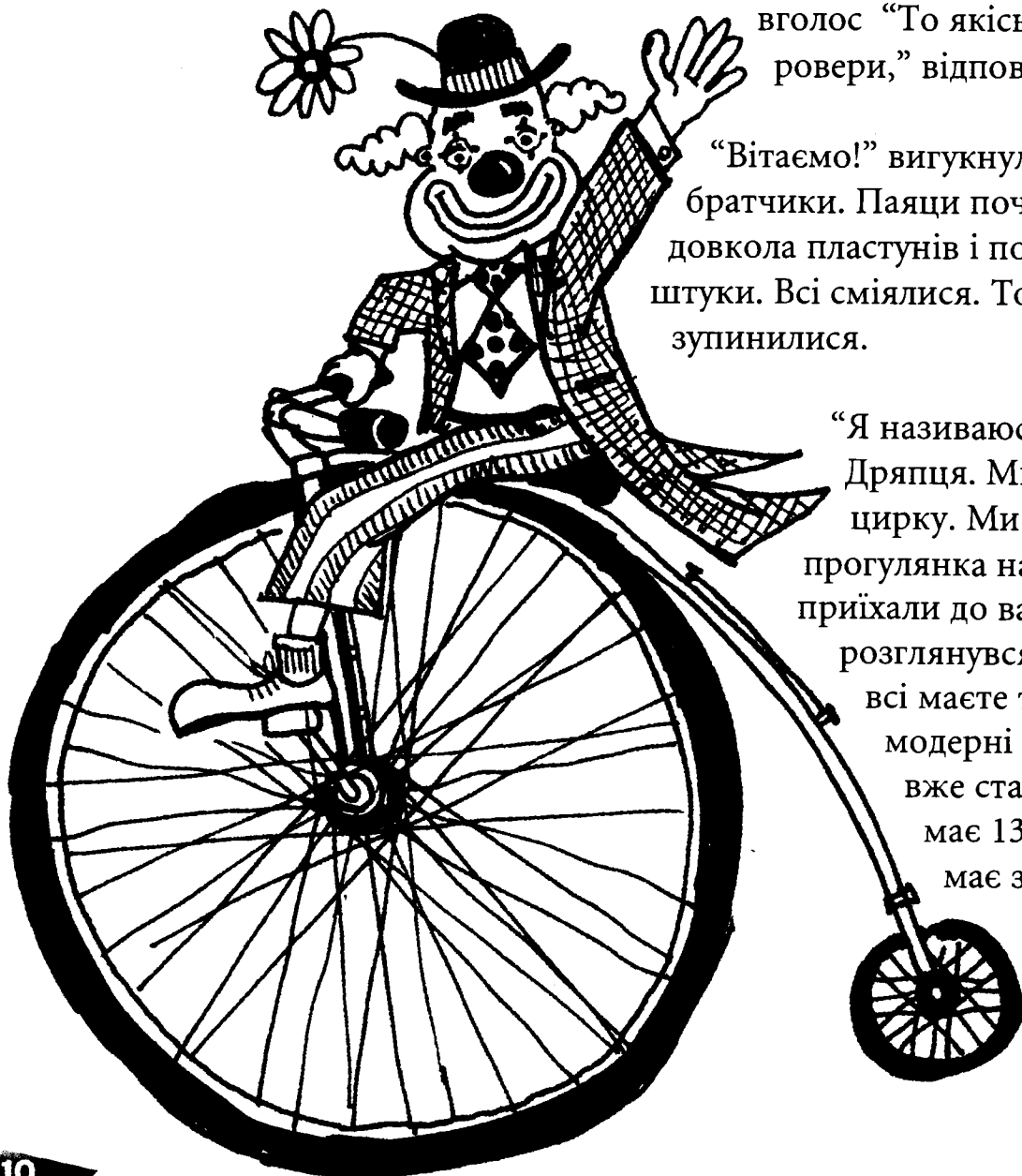
Після обіду була гра. При кінці рої стали в лаву. Тоді сестричка Галя попросила, щоб Катя виступила.

“Катю! Даю тобі цю стяжку за твоє добре діло. Ти допомогла товарищі Олі роздобути ровер і навчитися їздити на ньому.” Всі вигукнули тричі “Готуйсь”. Катя того не сподівалася, але була дуже задоволена.

Всі вже забули про обіцяну несподіванку. Але раптом побачили, що до них прямують два паяци. “На чому вони їдуть?” спитався хтось вголос “То якісь дивовижні ровери,” відповів другий.

“Вітаємо!” вигукнули сестрички і братчики. Паяци почали кружляти довкола пластунів і показували всілякі штуки. Всі сміялися. Тоді вони зупинилися.

“Я називаюся Цяпця, а це Дряпця. Ми зі школи цирку. Ми чули, що є прогулянка на роверах, отже приїхали до вас.” Цяпця розглянувся довкола. “Ви всі маєте такі гарні модерні ровери, а наші вже старі. Ровер Дряпці має 130 років, а мій має здається 50.” Він підійшов до найменшого новака.

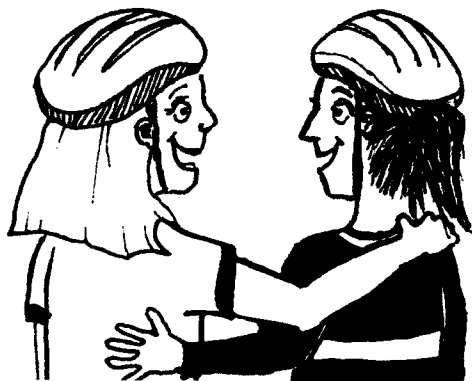

А може ти хочеш спробувати мій ровер?" Поки новак щонебудь сказав, він вже сидів високо на дивному ровері. Але їхати він не збирався. То не була така легка справа.

Новачки і новачки оглядали ровери і пробували їздити на них. Дивно було, що той з великим колесом був колись нормальним ровером і на ньому їздили.

Тоді прийшов час прощатися. "Дякуємо, що ви відвідали нас," за всіх сказала сестричка. "Прошу прийти на наші виступи," запрошував Дряпця. "Допобачення," вигукнули всі.

Новачки поїхали на південь, новачки на північ, а паяци залишилися обідати. До них тепер долучилася решта їхньої групи.

Ще була дуже гарна прогулянка," подумала Катя.

БЕЗПЕЧНА ЇЗДА РОВЕРОМ

Сестричка і братчик підготовляли новаків і новачок на прогулянку.

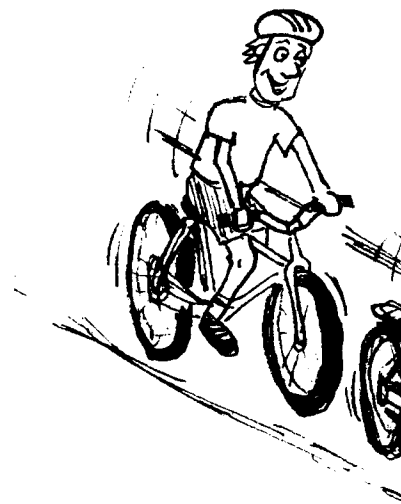
“Не забудьте взяти зі собою шоломи. Без шолома ніхто не поїде. Роверист завжди може зустрінути щось несподіваного і впасти з ровера. Без шолома можна серйозно пошкодити голову.

Треба вдягнути такий одяг, щоб нічого не звисало, ніщо не могло попасти між шпичі. Штани не можуть бути дуже широкими.

У парку, де відбудеться наша прогулянка, є окремі стежки для роверистів. Ми будемо їхати один за одним. Ніхто не сміє з'їжджати зі стежки.

Якщо під'їжджаємо до інших, треба їм дати знати про нас — свистком, або дзвінком, щоб не заскочити їх.

Ми ідемо правою стороною вулиці чи стежки. Якщо їдуть роверисти навпроти — треба уважати, щоб було досить місця всім розминутися. Якщо потрібно когось обминати, обминаємо їх лівим боком. Обережно, не заблизько і не заскоро.

Треба уважати на інших. У парках люди часто переходять стежки, а діти бігають. Люди можуть не завважити роверистів і несподівано можуть вийти на стежку. Нам потрібно бути готовими раптово зупинитися.

У ПАРКУ

Стежка може бути ховзька (слизька), якщо мокра, або якщо дорога покрита листям чи піском. Треба також обминати камені, патики, які часом лежать на стежках.

У парках бігають теж звірята – собаки, білки, еноти, коти та інші. Вони можуть несподівано перебігти перед ровером. Також можна наїхати на якесь звірятко, як на їжака, який вирішив спати на стежці.

Пам'ятайте, що роверисти мають дотримуватися усіх знаків, що контролюють вуличний рух.”

ШОЛОМ

Найважливіша річ для безпечної їзди - це шолом.

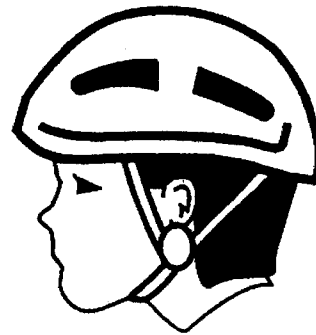
Шолом мусить правильно знаходити на голову. Якщо твій шолом рухається до переду на чоло, чи до заду, то він правдоподібно завеликий.

НЕПРАВИЛЬНО

НЕПРАВИЛЬНО

ПРАВИЛЬНО

**З ровера можна впасти. Також бувають удари та аварії.
Треба вбирати шолом!**

25%

зудари
з автом

25%

зудари з
роверистами,
собаками,
то інше

50%

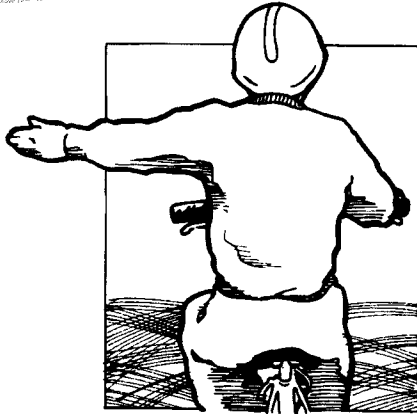
роверист
сам падає
з ровера

Роверист виїхав несподівано. Цим разом авто зупинилося. А що було б, якби авто не зупинилося?

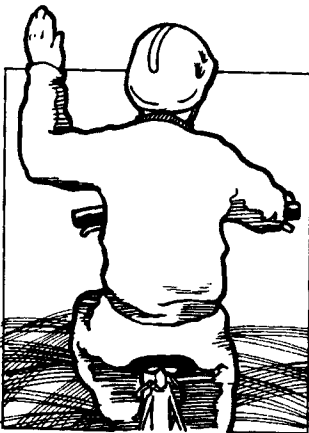

СИГНАЛІЗАЦІЯ ТА ЗНАКИ ДЛЯ БЕЗПЕЧНОЇ ЇЗДИ

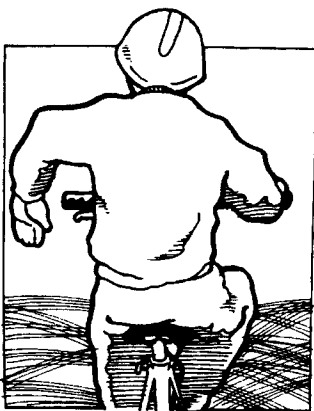
Якщо їдеш ровером, дуже важливо вживати ручні сигнали. Ті, що їдуть за Тобою, мусять знати, чи Ти плянуєш повертати, чи хочеш зупинитися.

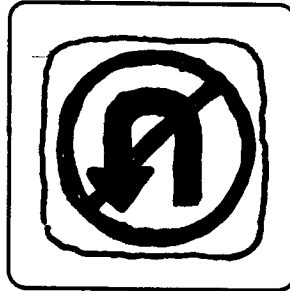
НА ЛІВО

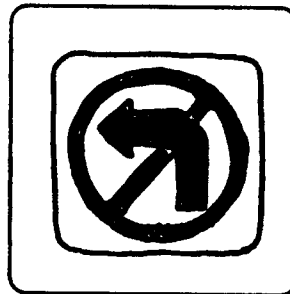
НА ПРАВО

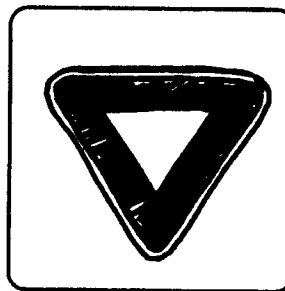
ЗУПІНИСЬ

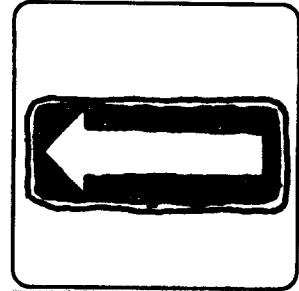
Не можна розвертатися.

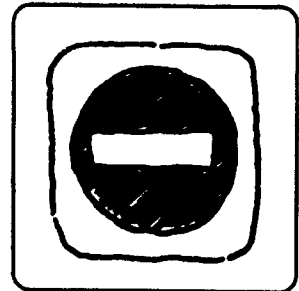
Не можна повертати на ліво.

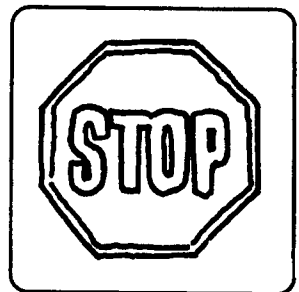
Треба сповільнити їзду, або зупинитися. Рух на дорозі, куди в'їжджаєте, має право їхати першим.

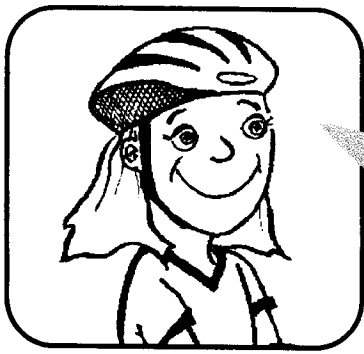
По цій дорозі можна їхати лише в одному напрямі.

Не в'їжджай на цю дорозу.

Знак зупинки. Треба зупинитися.

Чи їдеш ровером
безпечно?

Перевір себе.

	ТАК	НІ	ЧАСОМ
• Я перевіряю свої гальми перед тим, як починаю їхати.	☐	☐	☐
• Я завжди одягаю шолом на голову. На всякий випадок.	☐	☐	☐
• Я завжди зупиняюся, коли є червоне світло, або знак стоп.	☐	☐	☐
• Я зупиняюся перед тим, як виїхати на дорогу, щоб перевірити чи дорога вільна.	☐	☐	☐
• Коли доїжджаю до рухливої вулиці, або перехрестя — я злізаю з ровера і пішки переводжу ровер.	☐	☐	☐
• Коли проїжджаю стежкою, по якій ходять люди, я обережно їх обминаю.	☐	☐	☐
• Коли їду вулицею, я тримаюся приблизно один метер (3 стопи) від краю дороги, щоб обминути ґрати і сміття, що при краю дороги.	☐	☐	☐
• Проїжджаю по прямій лінії правою стороною дороги так, як їдуть авта.	☐	☐	☐
• Я перевіряю спереду і ззаду, чи на вулиці є рух і тільки тоді їду.	☐	☐	☐
• Якщо великий рух, я злізаю з ровера і чекаю поки буде вільна дорога.	☐	☐	☐
• Я даю ручні сигнали вчасно, щоб ті, що їдуть позаду, знали куди я буду повертати.	☐	☐	☐
• Я перевіряю спереду і ззаду, що діється на дорозі — чи хто йде чи їде, щоб могли передбачити проблеми і обминути їх.	☐	☐	☐

Якщо ти відповіла, чи відповів “так” на всі запитання, ти їдиш безпечно.

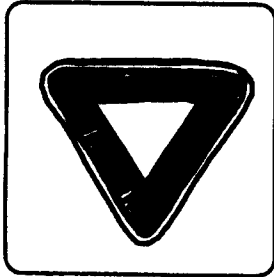
Якщо ти відповіла, чи відповів “ні” на деякі запитання, подумай про них.

Продискутуй ці питання із дорослим. Небезпечна їзда доповоджує до ударів та аварій. Роверист може бути серйозно пошкоджений. Чи варто ризикувати своїм здоров’ям, а може й життям?

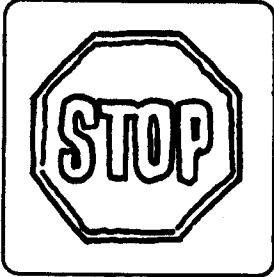
Безпечна їзда стає привичкою, якщо ти трохи повправляєш.

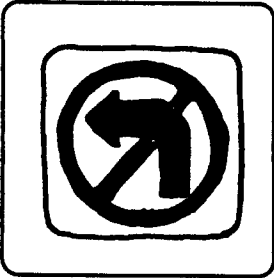
ПОЛУЧИ ЗНАКИ З ПРАВИЛЬНИМ ОПИСОМ

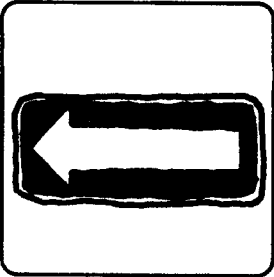
По цій дорозі
можна їхати
лише в одному
напрямі.

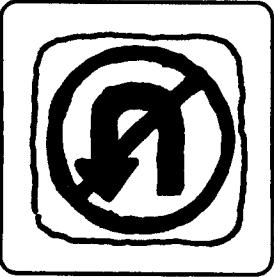
Не в'їжджай
на цю
дорогу

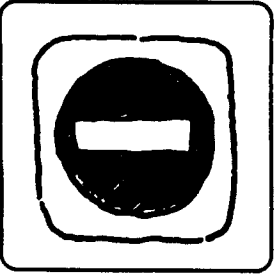
Не можна
повертати
наліво

Знак
зупинки.
Треба
зупинитися.

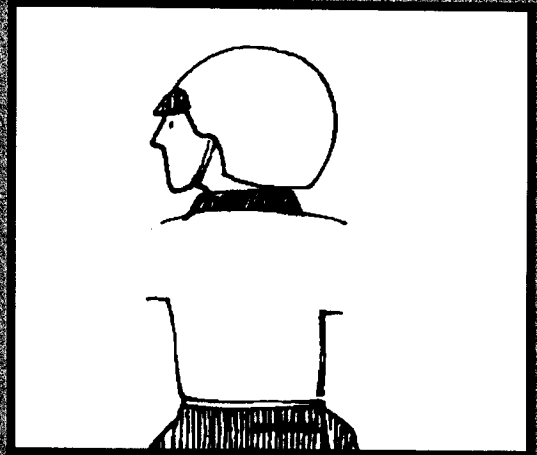

Рух на дорозі,
куди
в'їжджаєте,
має право їхати
першим.

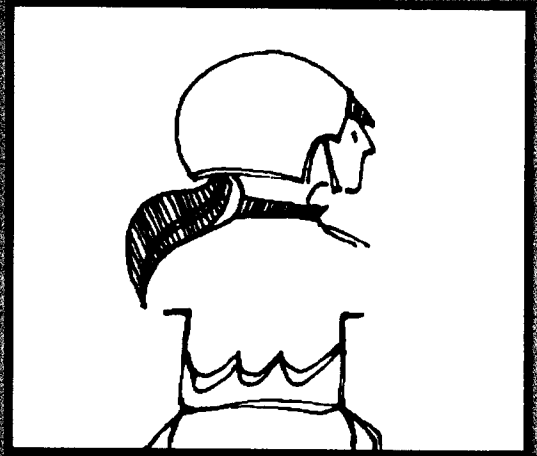

Не можна
розвертатися

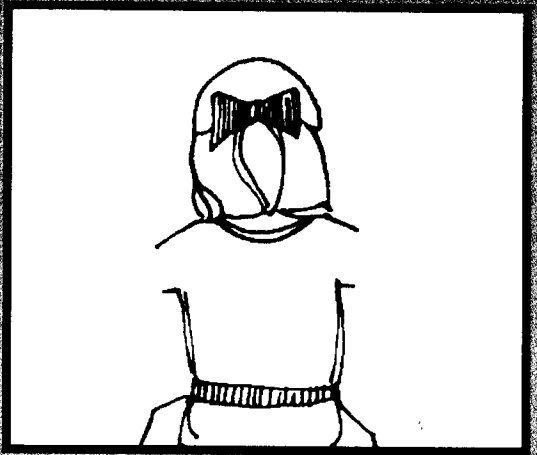
ДОРИСУЙ РАДИ СИГНАЛИ

ПОВЕРНИ НАПРАВО

ПОВЕРНИ НАЛІВО

ЗУПИНИСЬ

ПЕРЕД КОЖНОЮ ЇЗДОЮ
РОВЕР ТРЕБА ПЕРЕВІРИТИ (1-4):

РОБ
ТРЕ
ДОГЛ

①
Перевір
гальма.

②
Перевір, чи тиск
повітря в опонах
достатній. (Потрібний
тиск зазначений
з боку опони).

⑥
Перевір за
щоє сідло
щільно при

③
Легко потряси
ровер і послухай,
чи дрижить.

④
Перевір, чи колеса
тісно прикручені
до рами.

ВЕР БА ДАТИ

Після того, як ровер не
вживали довгий час, його
треба дбайливо перевірити (5-10):

5 Постирай цілий
ровер вогким платком.
Перевір, чи рама не
трісла.

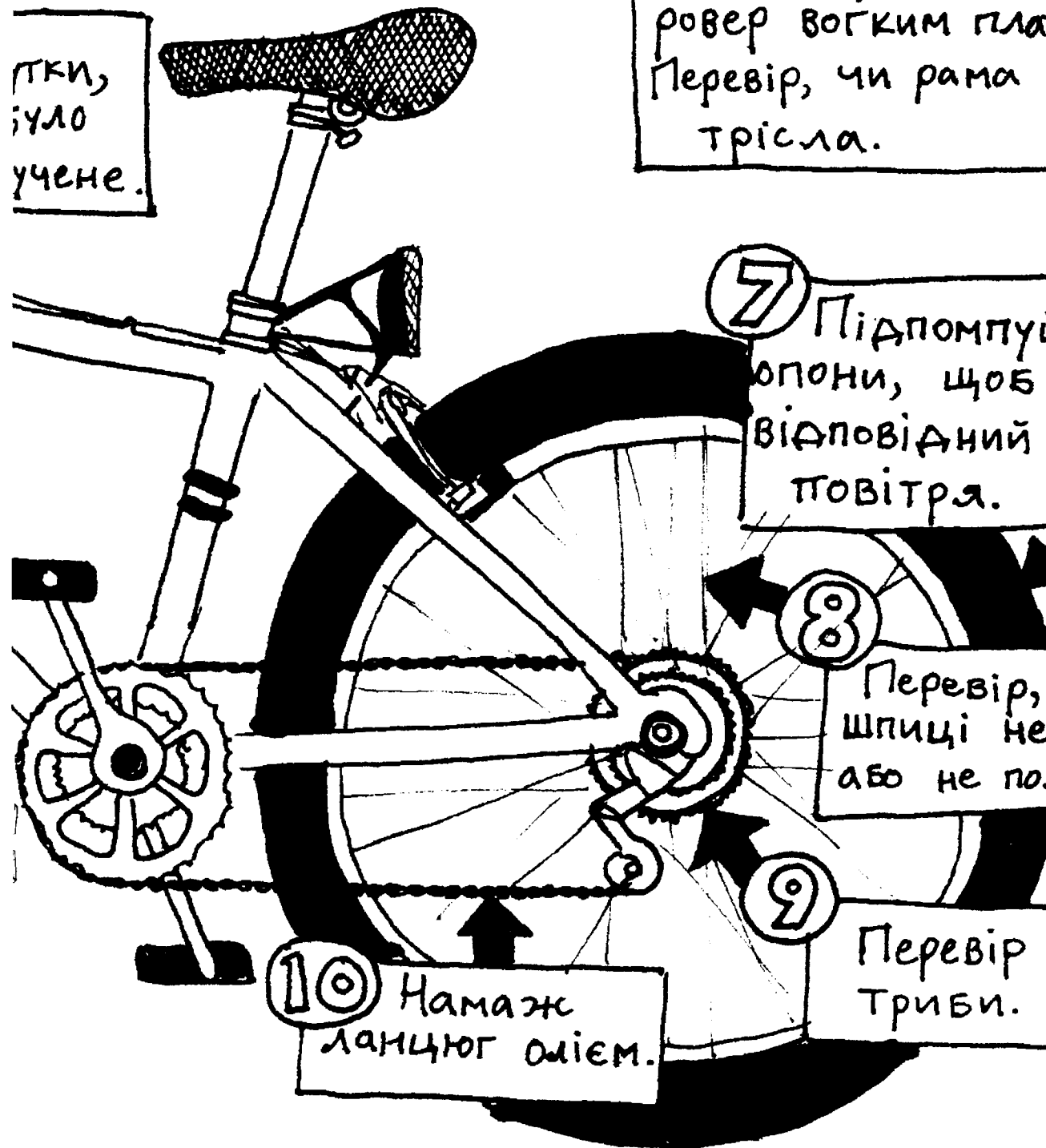
7 Підпомпуй
копони, щоб був
відповідний тиск
повітря.

8 Перевір, чи
шпиці не зігнуті,
або не поломані.

9 Перевір
триби.

10 Намаж
ланцюг олією.

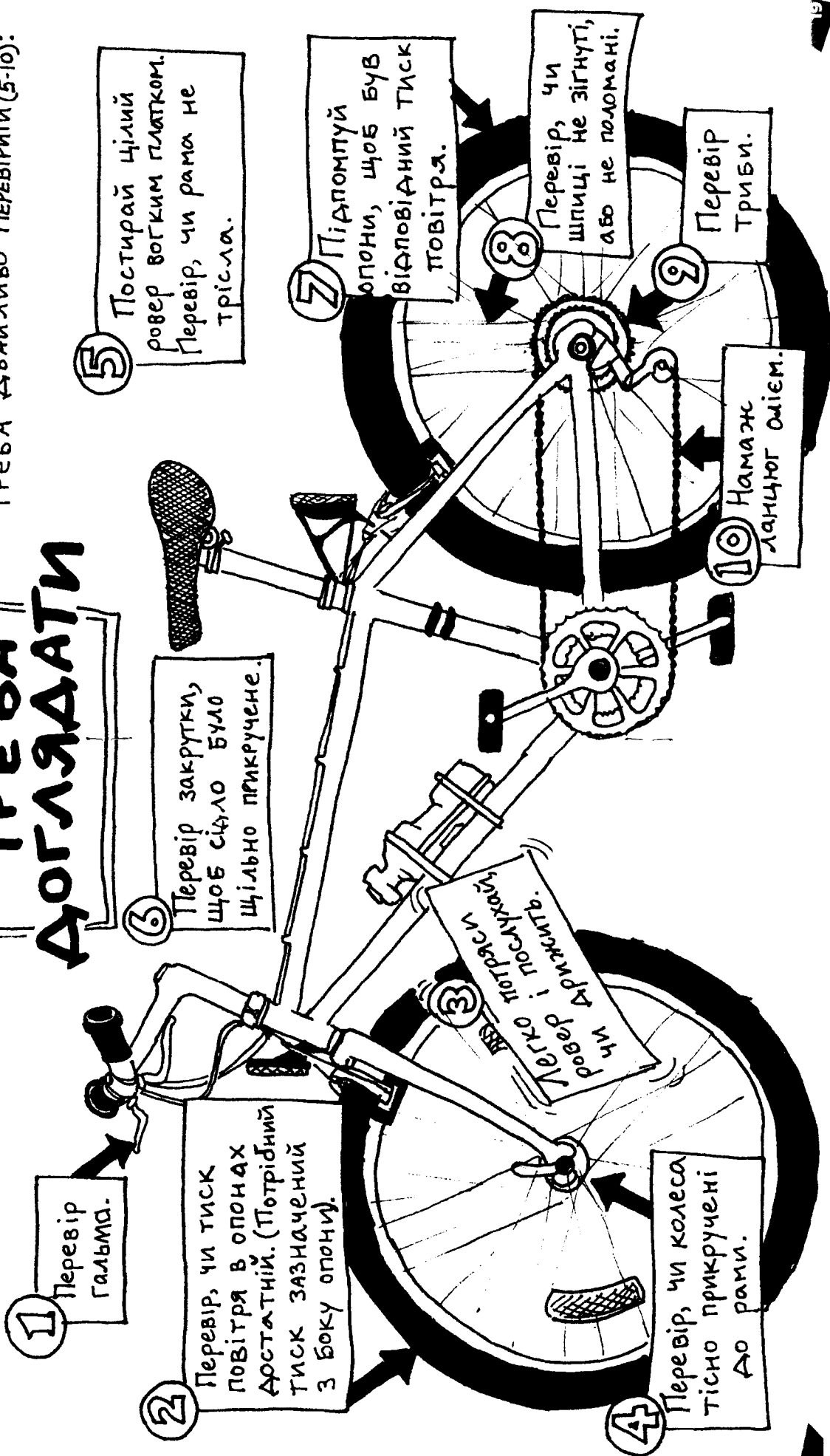
ГТКИ,
було
учене.

ПЕРЕД кожної їздою
РОВЕР ТРЕБА ПЕРЕВІРИТИ (1-4):

РОВЕР ТРЕБА ДОГЛЯДАТИ

Після того, як рOVER не
вживали довгий час, його
треба абайливо перевірити (5-10):

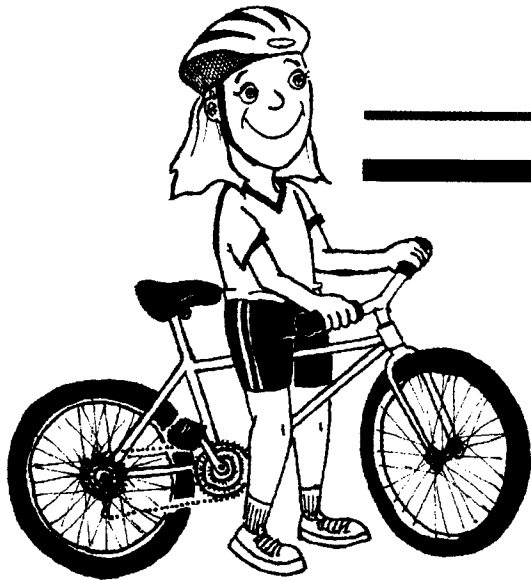
БУРУНДУК

БУДЯК

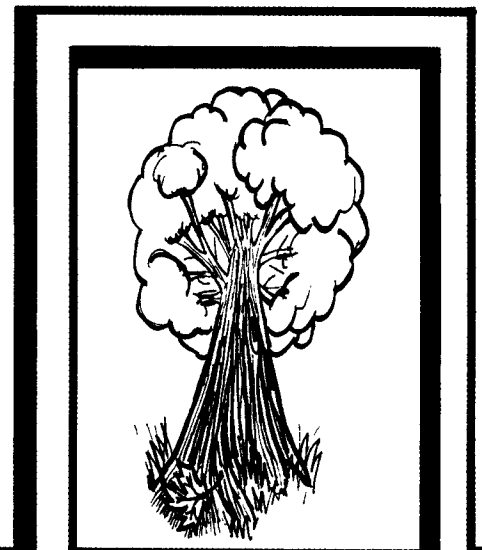

РОМЕНИ

**Допоможи Олі знайти
дорогу до товаришки.**

Які рослини і звірятка Оля
зустрічає по дорозі?
Випиши їх по порядку в
якому Оля їх зустрічала.
(Відповідь на ст. 35)

ДЕРЕВІЙ

ТИРСА

ЗАЯЦЬ

БІЛКА

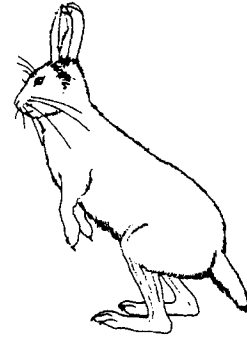
КОНЮШИНА

КЛЕН

ТРІЛІОМ

БУРУНДУК

БУДЯК

РОМЕНИ

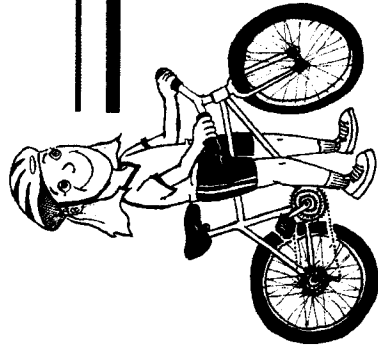
КОНЮШИНА

КЛЕН

ТРІЛІОМ

Допоможи Олі знайти дорогу до товаришки.

Які рослини і звірятка Оля
зустрічає по дорозі?
Випиши їх по порядку в
якому Оля їх зустрічала.
(Відповідь на ст. 35)

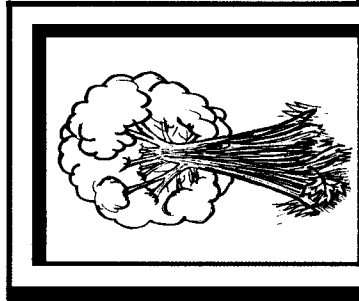
ДЕРЕВІЙ

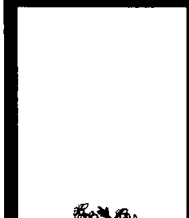
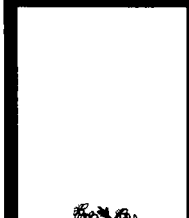
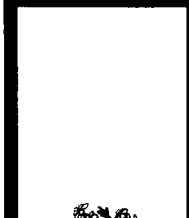
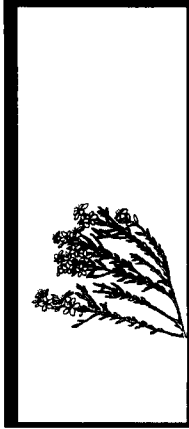
ТИРСА

ЗАЯЦЬ

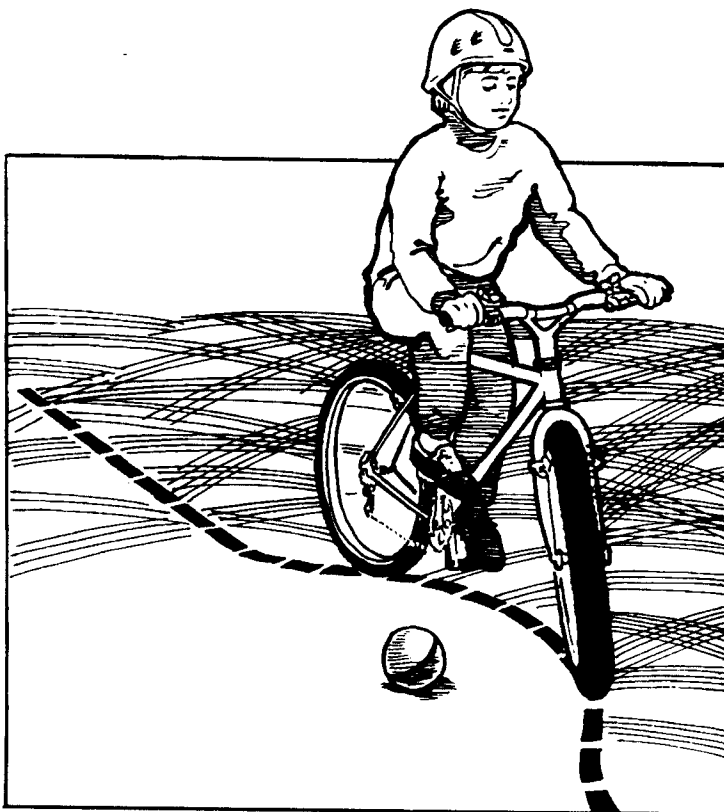
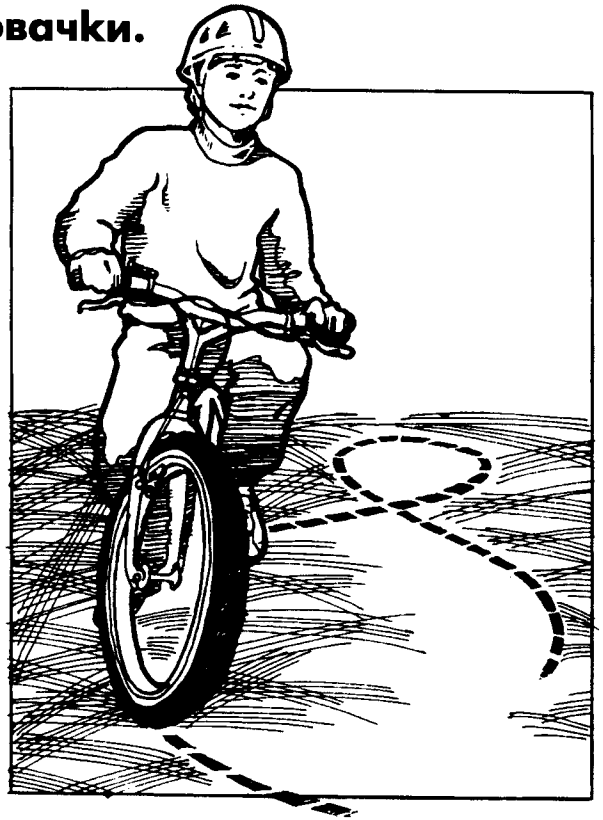
БІЛКА

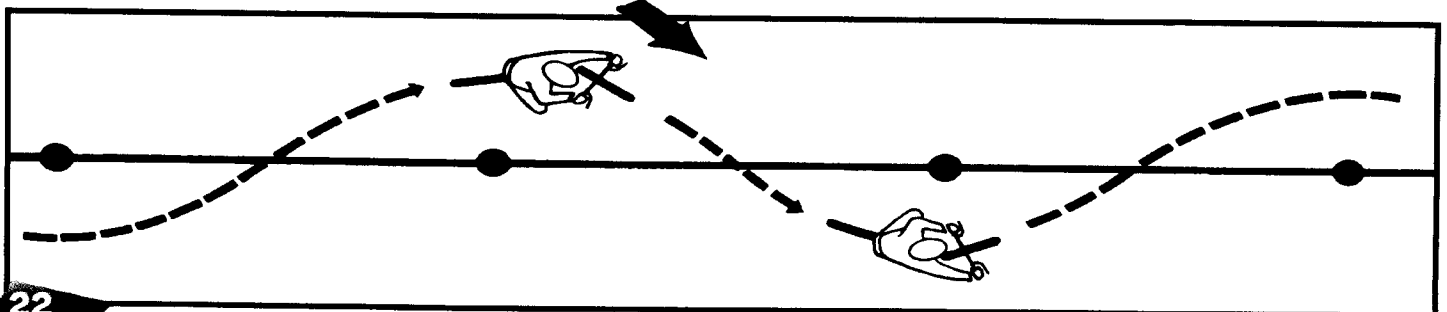
Щоб добре їздити ровером – треба вправляти

Вправи їзди для новачка або новачки.

1. Нарисуй на великій площі велике число вісім (8) їдь ровером по лінії цієї вісімки.

2. Постав ряд баньок що 2 метри (6 стіп). Їдь ровером так, щоб обминати одну баньку зправа, одну зліва.

Ігри з ровером для роя

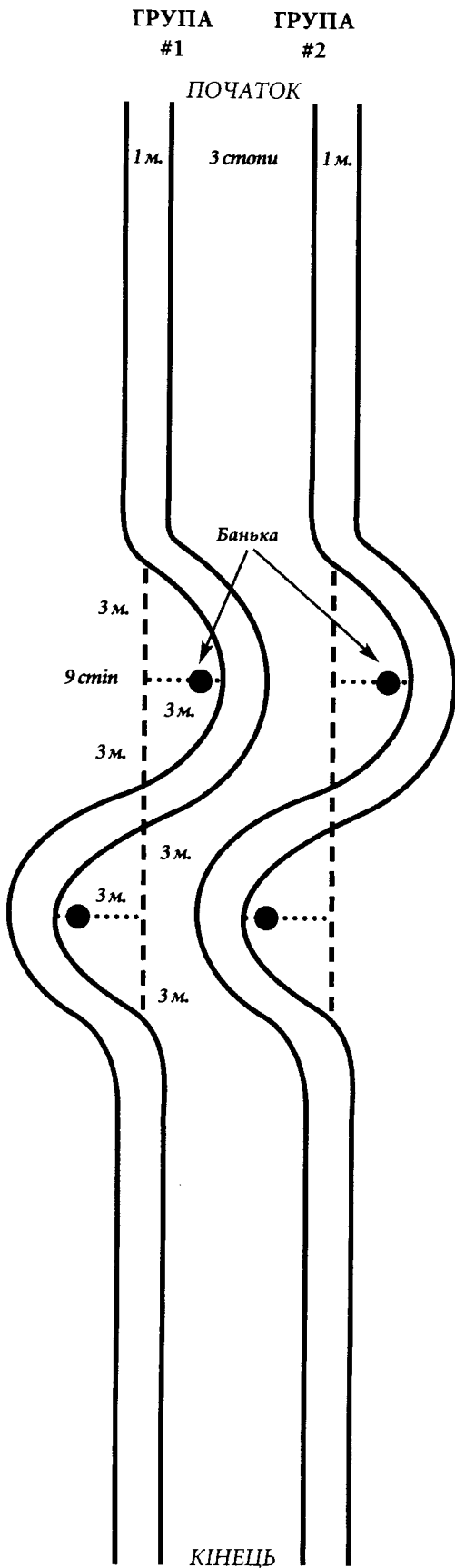

Рисунок #1

Гра 1.

1. Нарисуйте дві точно такі самі траси. (Дивись рисунок 1.)
2. Поділіть рій на дві рівні частини. [Якщо є непаристе число, із групи, де є менша кількість членів, хтось мусить їхати два рази.]
3. На відповідний знак, перший роверист починає їхати.
4. **Ціль:** якнайшвидше переїхати трасу поміж лініями так, щоб не переїхати лінії.
5. Якщо хтось переїде лінію, має повернутися на стартове місце траси.
6. Коли перший роверист доїде до кінця траси, він злазить з ровера. Тоді другий у групі починає їхати.
7. Всі члени групи їдуть по черзі.
8. Група, у якій всі переїдуть без помилок і найшвидше – виграє.

ГРУПА #1   ГРУПА #2

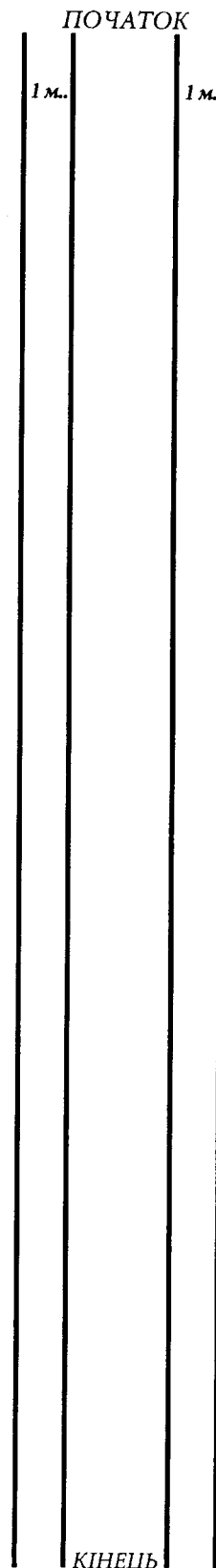
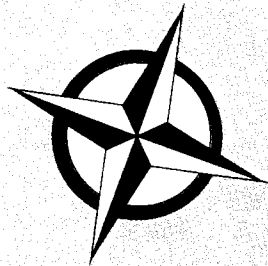

Рисунок #2

Гра 2.

1. Нарисуйте дві точно такі самі траси. (Дивись рисунок 2.)
2. Поділіть рій на дві рівні частини. [Якщо є непаристе число, із групи, де є менша кількість, хтось мусить їхати два рази.]
3. На відповідний знак, перший роверист починає їхати.
4. **Ціль:** якнайповільніше переїхати трасу поміж лініями, так щоб не переїхати лінії.
5. Якщо хтось переїде лінію, або доторкне ногами землю, мусить повернутися на стартове місце траси.
6. Коли перший роверист доїде до кінця траси, він злазить з ровера. Тоді другий у групі починає їхати.
7. Всі члени групи їздять по черзі.
8. Група, яка найдовше переїжджатиме – виграє.

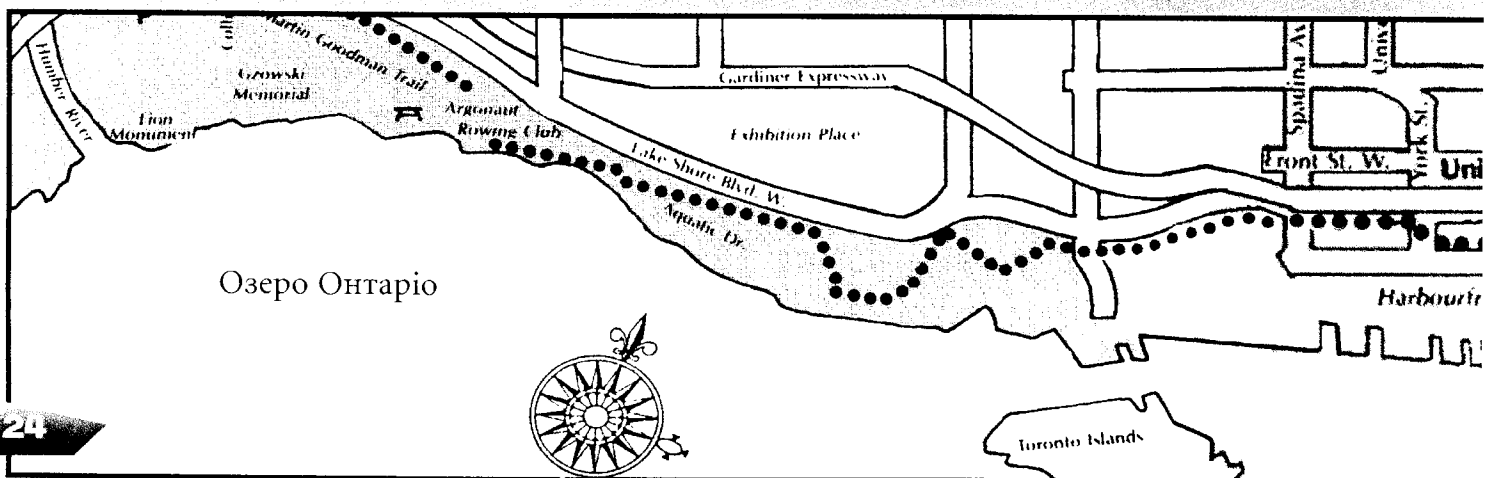
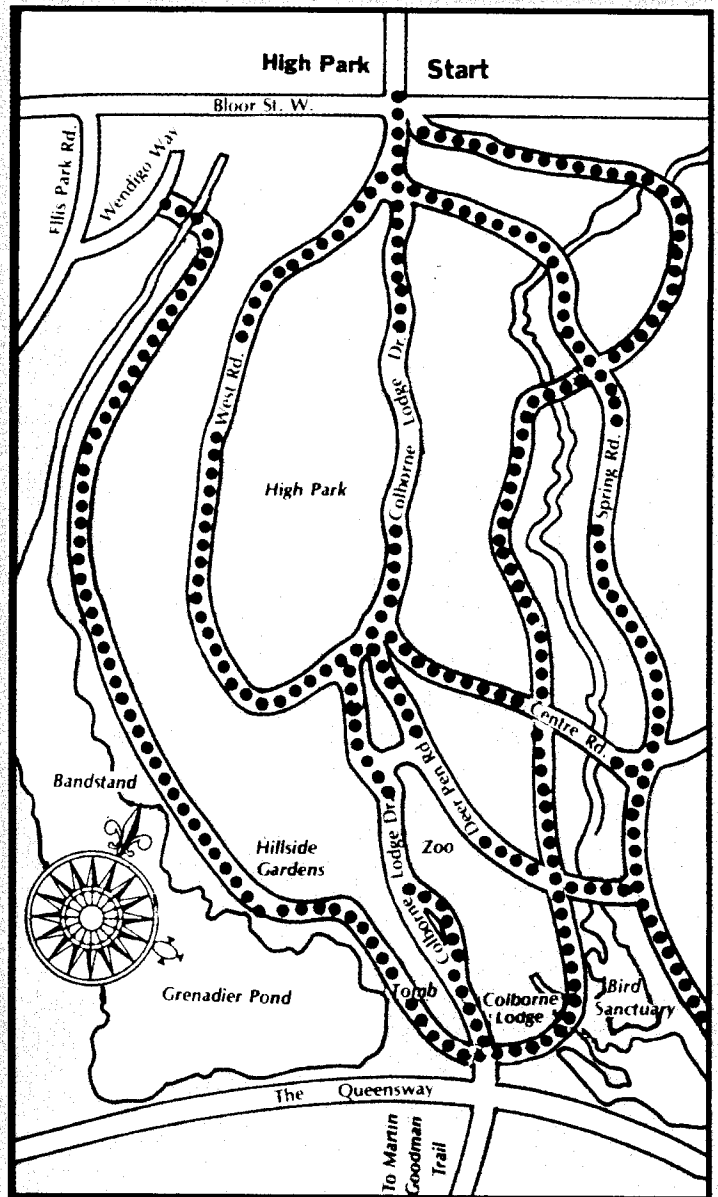
Стежки для роверистів

Майже у кожному місті є окремі стежки для роверистів. Часто ці стежки є у парках або частина дороги є визначена виключно для роверистів. Їхати по таких стежках є безпечніше ніж по дорогах, де їздять авта.

Тут подаємо карту деяких стежок міста Торонта.

Пластовий дім у Торонті є недалеко парку "Гай Парк". Новаки і новачки часто бувають у цьому парку.

Адя і Михайлик були у Гай Парку на прогулянці. По дорозі вони зупинилися, щоб оглянути щось цікаве.

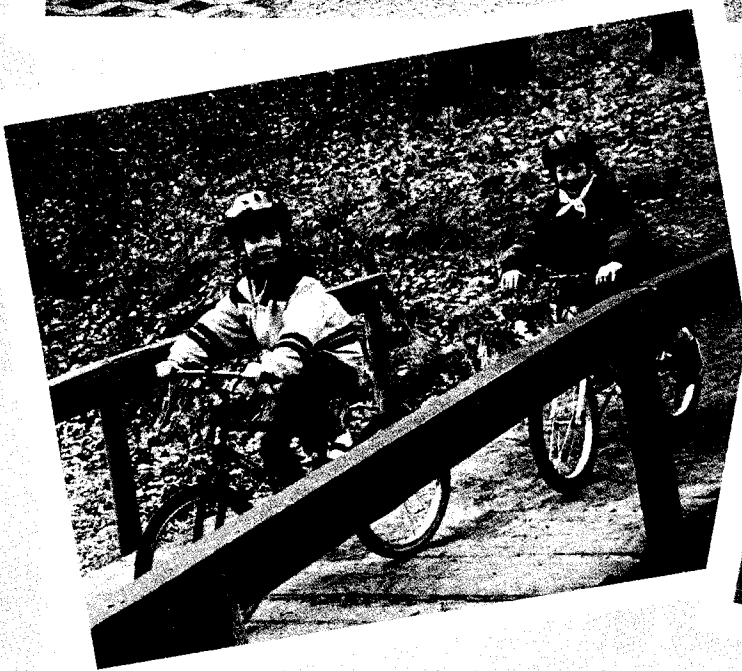

Чи ви знаєте де у вашому місті є стежки для роверистів?

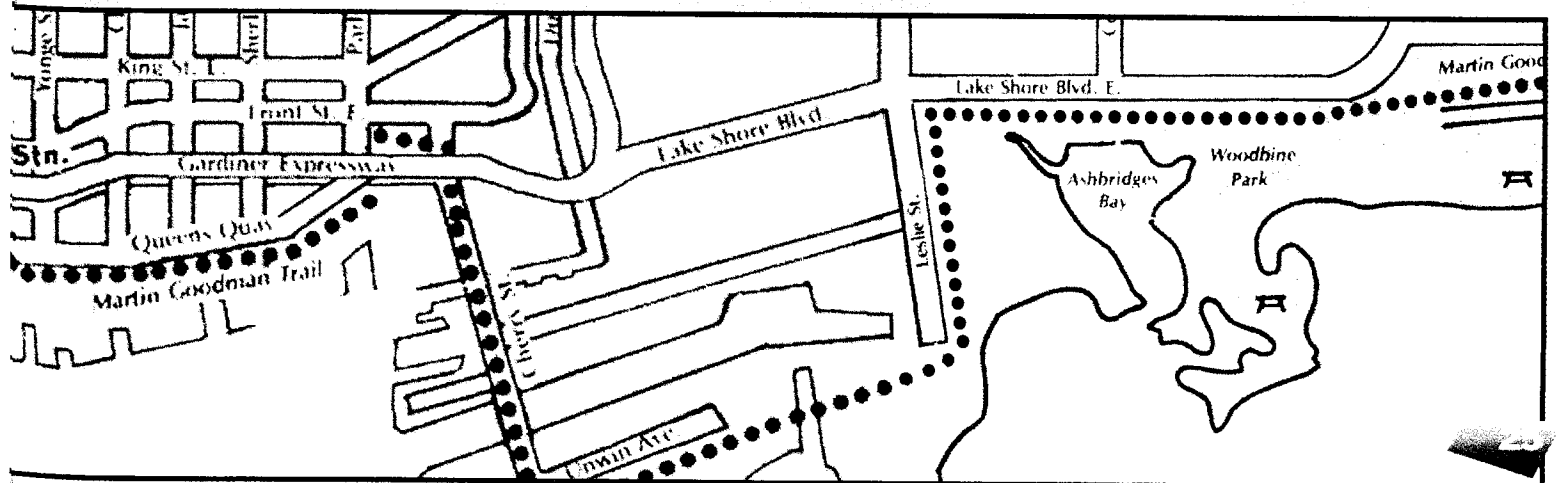
Чи ви маєте карти таких стежок?

Чи ви їдете по стежках для роверистів?

Чи ви зупиняєтеся на цікавих місцях?

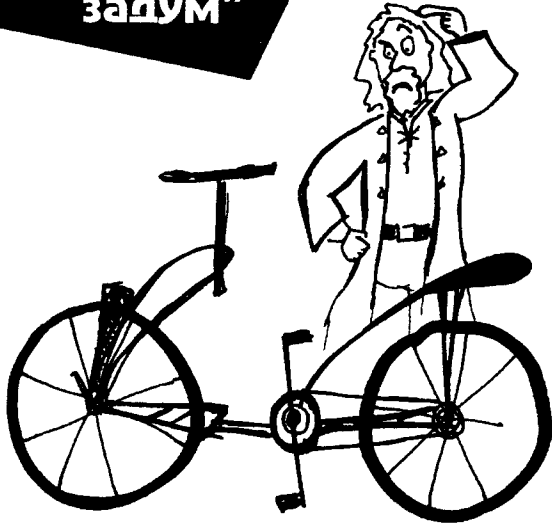
Якщо ви їдете на прогулянки, напишіть до нас і пришліть нам свою фотографію.

ІСТОРІЯ

1490

"Перший
здум"

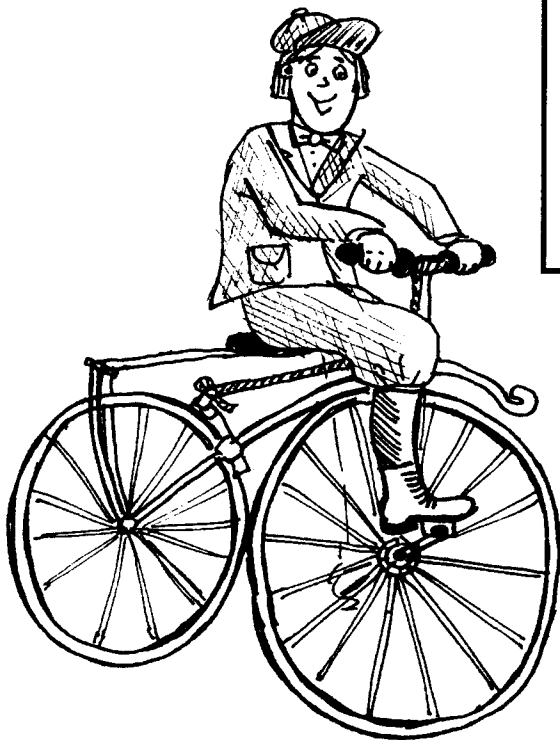

Їздець попихав цю машину ногами і керував переднім колесом. Драйзіен був популярний у Франції, Англії, Німеччині і в Америці.

Драйзіен 1817

Велосипед

Це був перший правдивий ровер, але не було ланцюга, щоб лучив обидва колеса. Його створив француз в 1861.

РОВЕРА

Цей ровер створено в Англії. Великим колесом було вигідніше їхати по поганих дорогах, бо роверист міг без проблем переїхати малі ями. Але на високому ровері було небезпечно їхати.

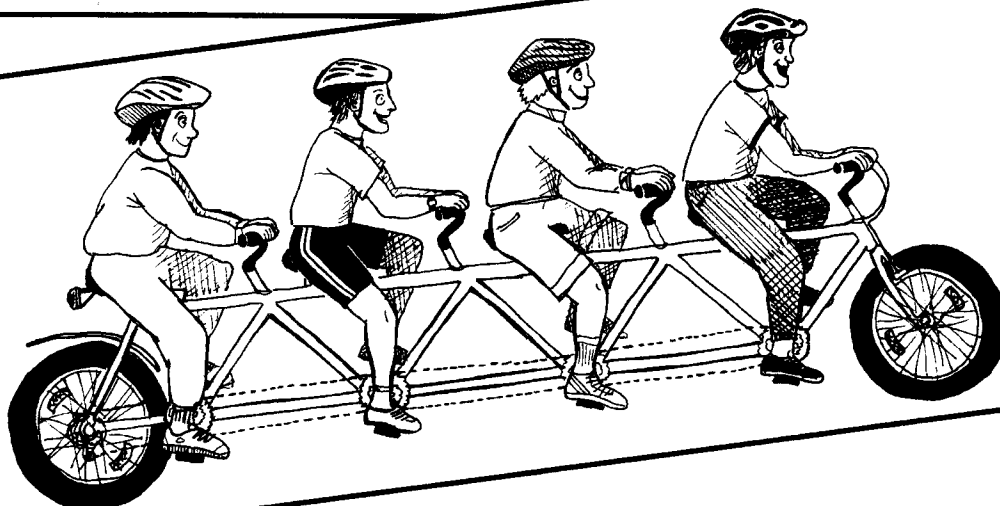
1870

**Високий або
Звичайний**

**Безпечний
ровер**

В 1884-85 роках в Англії зробили ровери з системою трибів злучених ланцюгом.

**Різні
Ровери**

Продовж історії виробляли різні ровери.

ЧОМУ ПЕДАЛІ І ТРИБИ ОБЛЕГШУЮТЬ ЇЗДУ РОВЕРОМ

**Якщо ми хочемо щось зрушити з місця
найбільше зусилля потрібно на початку.
Якщо уживати важіль, тоді потрібно
менше зусилля.**

А. ЕКСПЕРИМЕНТ

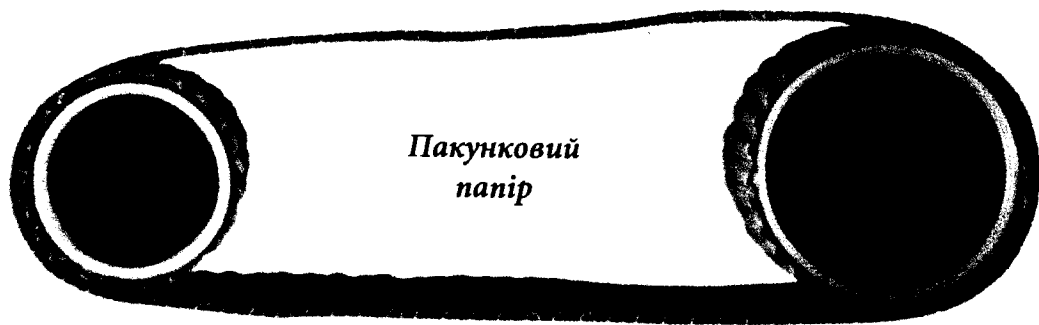
Візьми 15 паперових рольок і поскладай їх так, як на рисунку. На верх постав кусок дерева.

Порівняй як найлегше попхати. Порівняй 3 способи.

1. Попхай дерево рукою, тоді поклади його знову на місце.
2. Візьми дощинку і поклади, як на рисунку. Тримай дощинку при кінці і попхай дерево. Поклади дерево на місце.
3. Тримай дощинку посередині і попхай дерево.

Ти завважиш, що найлегше посувати дерево, якщо ти тримаєш дощинку при кінці.

У цьому есперименті дощинка є важілем. Отже, легше щось попхати, якщо уживаєш важіль, і чим довший важіль, тим легше.

Б. В. В. В. В. В. В. В.

Візьми дві рольки твердого паперу — одна більша, друга менша. Обвini ці рольки грубим пакунковим папером (corrugated paper), як на рисунку).

Зроби немов ланцюг із цього, пакункового паперу, і обвini довкола обох рольок.

1. Покрути більшу рольку і перевір, як вона тягне меншу.
  2. Покрути меншу рольку і перевір, як вона тягне більшу.
- Ти завважиш, що більша ролька сильніше тягне меншу.

ТРИБИ НА РОВЕРІ

Триби на ровері діють подібно, як твоя паперова система. Педалі обертають більше коліщатко з трибами. Це коліщатко тягне менше коліща з трибами. Мале коліща крутить велике колесо ровера. Отже, триби допомагають рухати колесо ровера. Тому, роверист робить менше зусилля. їзда ровером стає легшою.

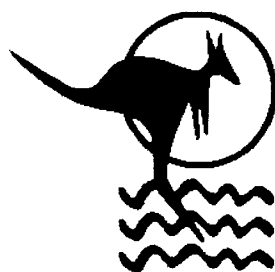
Велосипедний спорт на Олімпіяді

Організовані змагання роверами відбувалися вже при кінці 19-го століття. Спочатку змагання відбувалися лише по дорогах, а пізніше у велодромі й по горах.

Цього року від 11-го вересня до 4-го жовтня відбудуться XXVII -і Олімпійські Ігри в Сіднею, в Австралії.

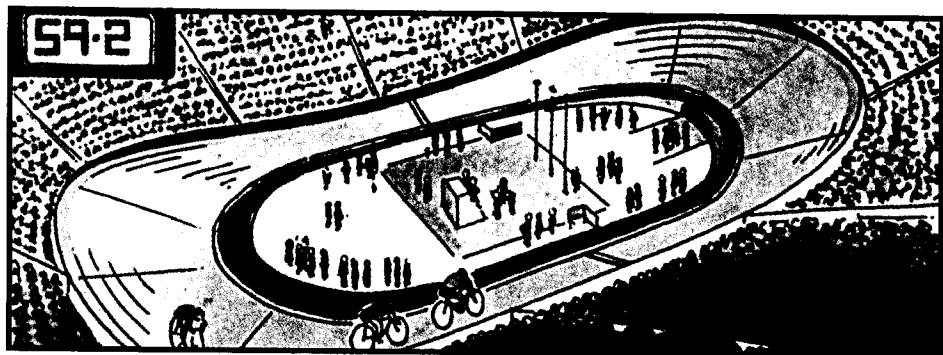
Для роверистів будуть різного роду змагання.

Роверисти чоловіки брали участь у першій модерній Олімпіяді в Афінах у Греції в 1896 р. Жінки вперше змагалися на Олімпіяді в 1984 році. Змагання гірськими роверами були частиною олімпійських ігор перший раз щойно в Атланти в ЗСА в 1996 році.

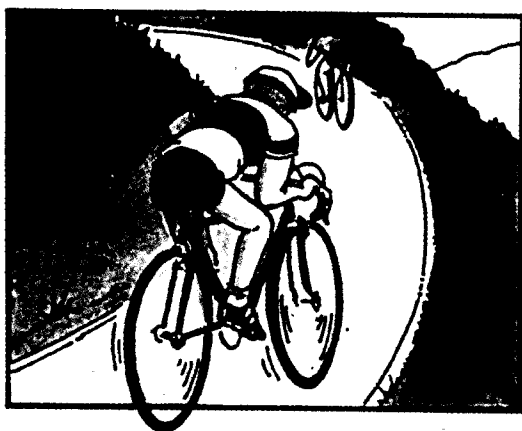
12 змагів у велодромі.
(Дати змагів 16-21 вересня.)

Велодром—це збудована траса

для змагання роверами Сама траса є похила (42°).

- 8 змагів є для мужчин, 4 для жінок;
- є змаги для індивідуальних змагунів та змаги для дружин;
- є короткі і довгі змаги [напр. 1 км. (3300 стіп) або 4 км.(2.5 миль)];
- є змаги, в яких всі разом починають;
- є змаги, в яких поодинокі змагуни починають окремо.

Змаги на гірських роверах
(Дати змагів 23-24 вересня.)

- около 45 км. (28.1 миль) для мужчин
- около 35 км. (21.87 миль) для жінок

Чотири змаги на непокритих (грунтових) дорогах і стежках
(Дати змагань 23-24 вересня.)

- Змаг на 228 км. (142.5 миль) для мужчин, де всі починають разом.
- Змаг на 128 км. ((80 миль) для жінок, де всі починають разом.
- Змаг для мужчин на 46.8 км, (29.25 миль) де кожний роверист починає сам і змагається на час.
- Змаг для жінок на 31.2 км, (19.5 миль) де кожний роверист починає сам і змагається на час.

Участь в Олімпіаді

Поміж Олімпіадами відбуваються різні змагання роверистів у різних країнах. Найбільше славний змаг – це Тур де Франс (*Tour de France*). Ці змагання тривають 22 дні. Довжина траси около 4800 км. (3000 миль).

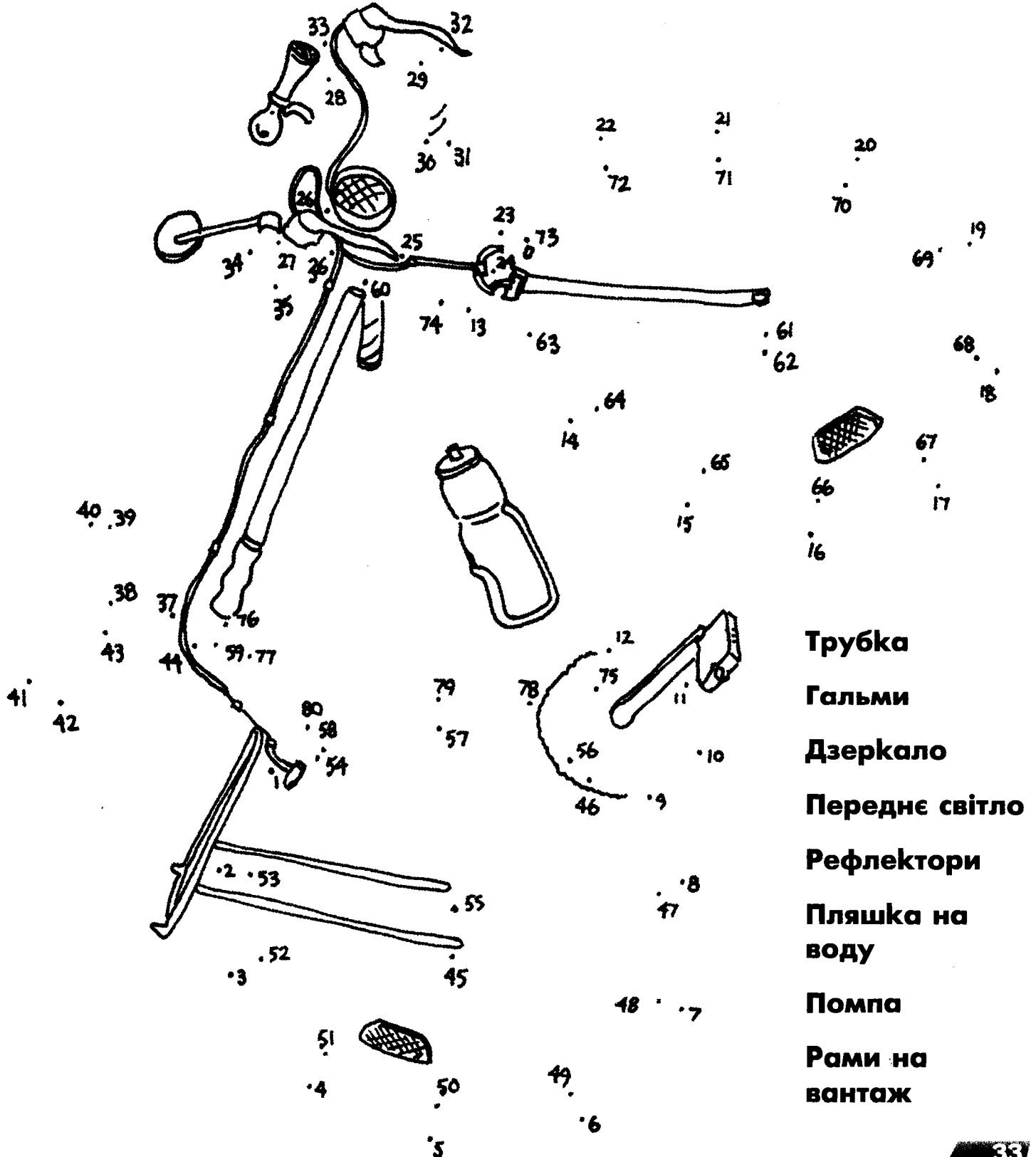
Щоби брати участь у змаганнях на Олімпіаді треба досягнути добрі виследи у світових або континентальних змагах, які є апробовані Міжнародньою Спілкою Роверистів.

На Олімпіаді в Сіднею в Австралії, всі країни, де живуть пластуни будуть мати змагунів роверистів хоч в деяких змагах.

	Аргентина		Австралія		Великобританія		ЗСА		Канада	
	Німеччина		Польща		Словаччина		Україна			
Беруть увасть	Ав	Ар	В	З	К	Н	П	С	У	
У змагах на гірських роверах										
мужчини	х		х	х	х	х	х			
жінки	х	х	х	х	х	х				
У змагах дорогами										
мужчини	х		х	х	х	х	х	х	х	
жінки	х		х	х	х	х			х	
Змаги у велодромі (12)										
з 8 для мужчин	8	2	8	7		8	5		4	
з 4 для жінок	4		2	4	2	4			2	

СПОЛУЧИ КРАПКИ

На рисунку є речі потрібні роверистові для безпечної їзди. Получи ті речі зі словами.

- Трубка
- Гальми
- Дзеркало
- Переднє світло
- Рефлектори
- Пляшка на воду
- Помпа
- Рами на вантаж

Вимоги вмілості наколесник/роверист

1. Має ровер (велосипед) і вміє їздити на ньому.
2. Правильно сідає й злазить.
3. Вміє оминати перешкоди.
4. Під наглядом поїде на коротку прогулянку, під час якої викажеться знанням правил їзди.
5. Назве по-українському важливіші частини колеса (сідло, педаля, рама, керма, гальма, спиця, душа).
6. Вдержує колесо в порядку: почистить, наolivить і напompує.
7. Розкажи дещо з історії колеса.

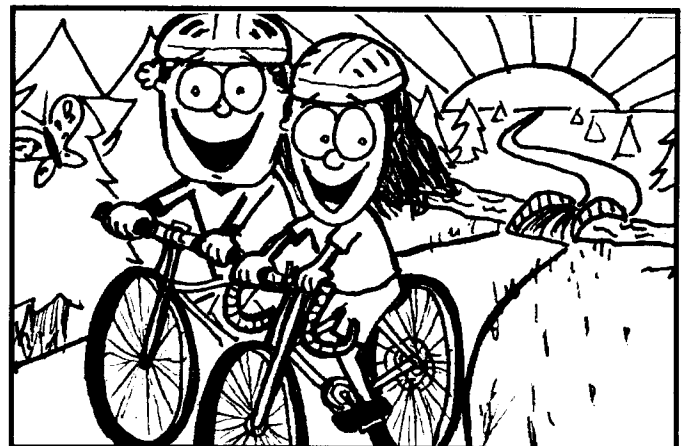
колесо=ровер=велосипед

ПІШЛИ НАМ РИСУНОК

Якщо ти маєш ровер,
нарисуй себе на ровері. Не
забудь включити всі речі для
безпечної їзди. (Ти можеш їх
перевірити на ст. 33.)

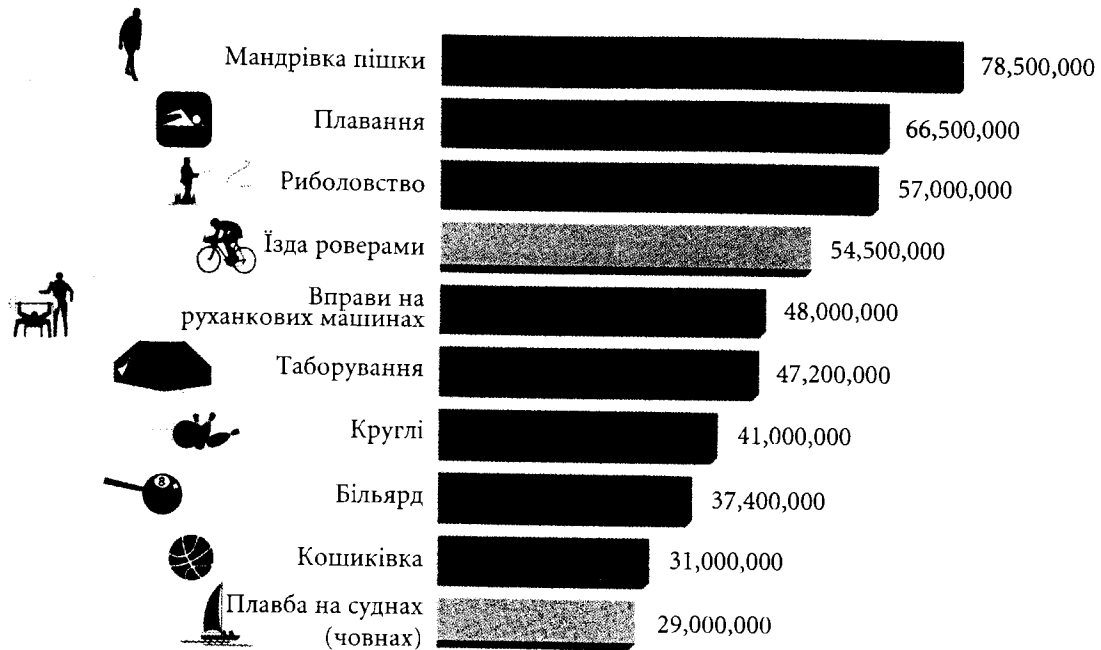
Наша адреса подана на ст.2.

ЧИ ЗНАЄШ? ЧИ ЗНАЄШ? ЧИ ЗНАЄШ?

10 найбільше популярних фізичних зайнять в Північній Америці

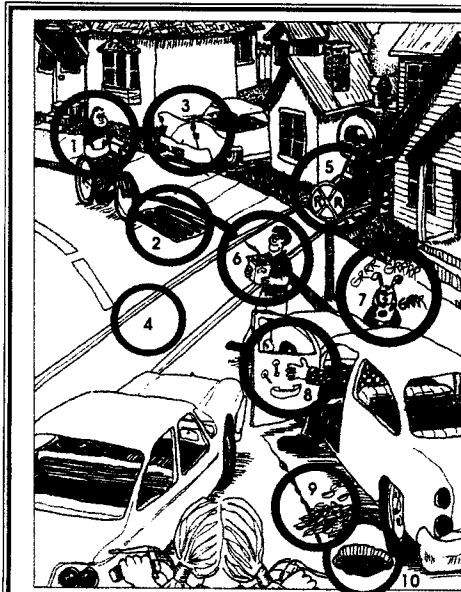
ЧИ ЗНАЄШ?

ЧИ ЗНАЄШ?

ЧИ ЗНАЄШ? ЧИ ЗНАЄШ? ЧИ ЗНАЄШ?

ВІДПОВІДІ ВІДПОВІДІ ВІДПОВІДІ ВІДПОВІДІ

1. Роверист їде у неправильному напрямі.
2. Залізна решітка над отвором у каналі.
3. Авто може виїхати несподівано із заїзду
4. Залізничні рейки через дорогу - можуть бути ховзькими (слизькими).
5. Через дорогу проїзджає поїзд.
6. Чоловік переходить дорогу - може не зауважити ровериста.
7. Собака може підбігти під ровер.
8. Відчиняються двері авта - хтось може висідати і не зауважити ровериста.
9. Листя на дорозі - може бути ховзьким.
10. Яма вибоїна на дорозі - її треба обминати.

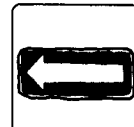
Рух на дорозі, куди в'їжджаєте, має право їхати першим.

Знак зупинки. Треба зупинитися.

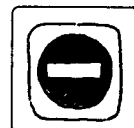
Не можна повертати на ліво

По цій дорозі можна їхати лише в одному напрямі.

Не можна розвертатися

Не в'їжджай на цю дорозу

Список рослин і звіряток, що їх Оля зустріла по дорозі:

1. деревій,
2. білка,
3. тирса,
4. заяць,
5. бурундук,
6. будяк,
7. тріліюм,
8. конюшинка,
9. клен,
10. ромени.

Сестричка їде на сходи ровером. Допоможи їй передбачити і обминути всі небезпеки. Знайди на цьому образку 10 можливих небезпек для ровериста. (Відповіді на сторінці 35.)

